

TYÖELÄMÄ- JA TASA- ARVOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 7/2007 vp

Hallituksen esitys laiksi julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 7 luvun 12 a §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 16 päivänä lokakuuta 2007 lähettänyt työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 7 luvun 12 a §:n muuttamisesta (HE 126/2007 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Päivi Haavisto-Vuori ja lainsäädäntöneuvos Pasi Järvinen, työministeriö
- ylitarkastaja Jaana Walldén, opetusministeriö

- lakimies Maria Löfgren-Toivonen, Akava ry
- työehtoasiantuntija Nikolas Elomaa ja lakimies Anne-Mari Mäkinen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- sopimusvastaava, lakimies Heli Ahokas, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
- asiantuntija Jyrki Hollmén, Elinkeinoelämän keskusliitto EK
- lainopillinen asiamies Risto Tuominen, Suomen Yrittäjät ry
- kehittämisspäälikkö Tuomas Leinonen, Kumppaniksi ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Julkisesta työvoimapalvelusta annettua lakia esitetään muutettavaksi siten, että työmarkkinatukeen oikeutetun nuoren työllistämiseksi myönnettyä palkkatukea voitaisiin rahoittaa työmarkkinatukimäärärahoista kolme kuukautta nykyistä aiemmin.

Esitys liittyy valtion vuoden 2008 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksen-

mukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Vuoden 2004 jälkeen nuorten työttömien keskimääräinen määrä kuukaudessa on vähentynyt

noin 35 000 nuoresta noin 27 000 nuoreen. Vuodesta 2005 työhallinnossa toteutetun nuorten yhteiskuntatakuun tarve ei kuitenkaan ole vähentynyt. Tehostettuja toimia tarvitaan erityisesti koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten saavuttamiseksi ja sellaisten, koko maan kattavien moniammatillisten palvelujen kehittämiseksi, joilla pystytään vastaamaan syrjäytymisuhan alaisten nuorten tarpeisiin.

Tuoreen tutkimuksen mukaan noin puolet työhallinnon edustajista arvioi, että nuorten yhteiskuntatakuu ei ole toiminut niin, että nuorille olisi pystytty tarjoamaan riittävästi toimenpiteitä määräjassa. Valiokunta pitää tärkeänä, että yhteiskuntatakuun tavoite saavutetaan ja kaikille nuorille työttömille pystytään tarjoamaan työtä, koulutusta, työharjoittelua tai työpajatoimintaa viimeistään kolmen kuukauden työttömyyden jälkeen. Tulokset ovat sitä paremmat, mitä nopeammin nuoren palvelutarve kartoitetaan ja hänen tarpeisiinsa vastataan.

Hallitusohjelmassa matalapalkkatuen laajenemiseen varatusta määrärahasta sovittiin budjetineuvotteluissa kohdennettavaksi opetusministeriölle ja työ- ja elinkeinoministeriölle 30,5 miljoonaa euroa syrjäytymisvaarassa olevien nuorten työllistämiseen. Valiokunta pitää päätöstä erittäin perusteltuna ja katsoo määrärahan näin kohdennettuna palvelevan matalapalkkatukea paremmin nuorten työllisyyden parantamisesta. Lisämäärärahoilla on tarkoitus lisätä kohdennettuja toimenpiteitä vaikeimmassa asemassa olevien nuorten auttamiseksi. Nyt käsiteltävänä oleva uudistus on osa tätä toimenpidetäydennystä.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan hallituksen piirissä ei ole vielä päätetty, miten 30,5 miljoonan euron määräraha tullaan käyttämään. Osa määrärahasta on suunniteltu käytettäväksi työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla palkkatukena nuorten rekrytoinnin helpottamiseen ja oppisopimuskoulutuksen lisäämiseen. Opetusministeriön puolella lisärahaa on tarkoitus ohjata työpajatoimintaan ja erityisesti työpajojen ja etsivän nuorisotyön työparien yhteistyön kehittämiseen. Valiokunta kannattaa lisä-

määrärahojen käyttöä edellä esitettyyn toimintaan ja katsoo, että esitettyjen toimenpiteiden avulla voidaan parantaa syrjäytymisuhan alaisten nuorten tilannetta. Samalla valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että valiokunnan asiantuntijakuulemisessa saaman tiedon mukaan edellä mainittuihin toimenpiteisiin suunnitellut määrärahat kattavat vain osan hallituksen lupamasta 30,5 miljoonasta eurosta. Valiokunta pitää tärkeänä, että 30,5 miljoonan euron määräraha ohjataan kokonaisuudessaan nuorten syrjäytymisen ehkäisemistä palveleviin tarkoituksiin ja määrärahojen tehokasta käyttöä ja vaikutuksia seurataan.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi julkisesta työvoimapalvelusta annettua lakia siten, että työmarkkinatukeen oikeutetun nuoren työllistämiseksi myönnettyä palkkatukea voidaan rahoittaa työmarkkinatukimäärärahoista kolmen kuukauden työttömyyden jälkeen nykyisen kuuden kuukauden sijasta. Muutos aikaistaisi mahdollisuutta työllistää nuoria työmarkkinatukirahoilla ja siirtäisi tukijärjestelmän painopistettä passiivisesta aktiiviseen. Muutoksen mukaisella palkkatuella arvioidaan työllistettävän vuosittain noin 1 000 nuorta. Valiokunta pitää ehdotettua uudistusta perusteltuna. Vaikka kyseessä ei varsinaisesti ole määrärahojen lisäys, muutos parantaa työhallinnon mahdollisuuksia tarjota nuorille palkkatuettuja toimenpiteitä yhteiskuntatakuun mukaisesti. Valiokunta korostaa, että nuorten palveluja tulee edelleen kehittää ja erityistä huomiota tulee kohdistaa koulutuksen ulkopuolella olevien tilanteeseen ja varhaisen puuttumisen työotteen vahvistamiseen.

Keskeinen asema nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä on peruskoululla. Panostamalla peruskoulun mahdollisuuksiin tukea vaikeuksissa olevia oppilaita pystytään parhaiten ennalta ehkäisemään syrjäytymiskehitystä. Mitä pidemmälle syrjäytymiskehitys ehtii edetä, sitä vaikeampaa sen katkaiseminen on ja sitä kalliimmaksi se yhteiskunnalle tulee. Myös nuoren oman elämän kannalta on tärkeää, että mahdollinen syrjäytymiskehitys katkaistaan nopeasti.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella työelämä- ja tasa-arvovaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 21 päivänä marraskuuta 2007

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Arto Satonen /kok	Jari Larikka /kok
vpj.	Jukka Gustafsson /sd	Markus Mustajärvi /vas
jäs.	Outi Alanko-Kahiluoto /vihr (osit- tain)	Sanna Perkiö /kok
	Susanna Haapoja /kesk	Paula Sihto /kesk
	Merja Kyllönen /vas	Katja Taimela /sd
	Esa Lahtela /sd	Jyrki Yrttiaho /vas
		vjäs. Krista Kiuru /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ritva Bäckström.